

Bruxelles, 26. studenoga 2021.
(OR. en, de, pl, fr)

Međuinstitucijski predmet:
2020/0361(COD)

13203/21
ADD 1 REV 3

COMPET 737
MI 772
JAI 1126
TELECOM 388
CT 132
PI 100
AUDIO 98
CONSOM 231
CODEC 1367
JUSTCIV 165

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	13203/21 ADD1 REV2
Br. dok. Kom.:	14124/20 + COR1 + ADD1
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o jedinственном tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ – opći pristup – izjave

IZJAVA DANSKE

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ

Danska podupire kompromisni tekst predsjedništva kako bi se postigao opći pristup na sastanku Vijeća COMPET 25. studenoga 2021.

Općenito, Danska podupire opći cilj ažuriranja horizontalnih pravila kojima se utvrđuju odgovornosti i obveze pružatelja digitalnih usluga, a posebno internetskih platformi.

Međutim, Danska duboko žali zbog toga što se Uredbom ne utvrđuju obveze uvoznika. Problem je što u Uniji nitko ne snosi odgovornost u slučajevima u kojima internetska tržišta trgovcima omogućuju da svoje proizvode i usluge iz trećih zemalja prodaju izravno europskim potrošačima. Postoji nekoliko slučajeva u kojima europski potrošači na kraju dobiju opasne i nezakonite proizvode te trpe negativne posljedice sustava koji danas imamo. Stoga se izuzećem od odgovornosti zadržava rupa u zakonu u vezi s uvozom robe koja nije u skladu sa zakonodavstvom EU-a i šteti ne samo zaštiti potrošača nego i konkurentnosti europskih poduzeća. U tom je pogledu Danska nastojala uspostaviti ambiciozniju regulativu tako što je osigurala da je u EU-u uvijek netko odgovoran za proizvode koji ulaze na europsko tržište, bez obzira na to prodaju li se proizvodi putem interneta ili izvan njega.

Nadamo se da će se naš zahtjev u pogledu odgovornosti uvoznika uzeti u obzir na odgovarajući i ozbiljan način u sljedećoj fazi pregovora.

Iako se time ne mijenja stajalište Danske o tom pitanju, Danska pozdravlja korake poduzete u odjeljku 3.A kojima se internetska tržišta obvezuju na ispunjavanje dodatnih zahtjeva kako bi se osigurala zaštita potrošača i prodaja sigurnih proizvoda europskim potrošačima.

IZJAVA NJEMAČKE

Uredba o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ

Opći pristup

Izjava tehničke vlade Savezne Republike Njemačke za zapisnik

Njemačka podupire tekst koji je predsjedništvo predstavilo s ciljem postizanja općeg pristupa na sastanku Vijeća za konkurentnost 25. studenoga 2021. Osobito pozdravljamo jačanje nadležnosti Europske komisije u utvrđivanju, praćenju i nadzoru vrlo velikih internetskih platformi i tražilica. Time će se osigurati učinkovito izvršavanje odredaba iz Akta o digitalnim uslugama. Istodobno naglašavamo da je navedeni akt u predstojećim pregovorima s Europskim parlamentom nužno dodatno poboljšati kako bi se osigurala njegova još veća učinkovitost.

Za nas je izrazito važno da se u Njemačkoj očuva postojeća visoka razina zaštite djece i maloljetnika od štetnih medijskih sadržaja koja se temelji na međunarodnim standardima (Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta i Općoj napomeni br. 25 Odbora UN-a za prava djeteta o pravima djece u pogledu digitalnog okružja). To se svakako mora osigurati odredbama iz Akta o digitalnim uslugama, primjerice odgovarajućim mogućnostima za odstupanja kojima se dopuštaju viši standardi.

Njemačka pozdravlja činjenicu da se Aktom o digitalnim uslugama uspostavlja jedinstven skup pravila za borbu protiv nezakonitih sadržaja na internetu. Zalažemo se, međutim, za ambicioznije i pravno obvezujuće odredbe u vezi s obvezama vrlo velikih internetskih platformi u pogledu uklanjanja sadržaja i povezanim rokovima za takvo uklanjanje. Trebalo bi utvrditi i obveze pružatelja usluga smještaja na poslužitelju u odnosu na tijela kaznenog progona i pravosudna tijela u skladu s člankom 15.a. Države članice trebale bi moći odrediti kaznena djela za koja vrijedi obveza prijave na njihovu državnom području. Kad je riječ o vrlo velikim internetskim platformama, državama članicama trebalo bi omogućiti da obveze prijavljivanja u svojem nacionalnom pravu prošire na kaznena djela kojima se ugrožava demokratska zajednica ili imaju trajne negativne posljedice na ostvarivanje slobode izražavanja, u mjeri u kojoj su je to u skladu s temeljnim vrijednostima Europske unije. Snažno podupiremo i proširenje članka 15. kako bi se u njega uključila obveza pohranjivanja uklonjenih nezakonitih sadržaja.

Predstojeći pregovori s Europskim parlamentom trebali bi se iskoristiti za jačanje mogućnosti nacionalnih tijela za izvršavanje te za poboljšanje zaštite potrošača, među ostalim uvođenjem proaktivnih obveza pružatelja internetskih tržišta u smislu postupanja s dužnom pažnjom. Samo na taj način nadzorna tijela mogu učinkovito ograničiti izrazito rašireno nezakonito trgovanje robom i životinjama. Predlažemo i zabranu anonimnog oglašavanja životinja u internetskim trgovinama, među ostalim od strane privatnih oglašivača. Predstojeći pregovori s Europskim parlamentom prigoda su za Europsku uniju da se ciljeve europskog zelenog plana uključi u Akt o digitalnim uslugama. Stoga bi vrlo velike internetske platforme trebale uključiti okolišne aspekte u svoje procjene rizika. Internetske trgovine trebale bi pružati više informacija o održivoj potrošnji.

Budući da vrlo velike internetske platforme sve više postaju prostor za javnu raspravu i neizbježni distribucijski kanal za pružatelje medijskih usluga, trebalo bi više pozornosti posvetiti slobodi i pluralizmu medija kako je utvrđeno u Povelji. U tu bi svrhu trebalo uvesti postupovna pravila kako bi se velikim internetskim platformama zabranilo da uklanjaju sadržaje ili usluge pružateljâ medijskih usluga, ili na neki drugi način utječu na njih, pri čemu se pozivaju na kršenje općih uvjeta poslovanja platforme, a da prethodno nisu saslušale pružatelja medijske usluge. Ujedno je u članku 12., ili na drugom odgovarajućem mjestu, potrebno naglasiti da se sloboda i pluralizam medija moraju na odgovarajući način uzeti u obzir pri formulaciji i primjeni općih uvjeta poslovanja određene platforme. Platforme bi trebale usvojiti kodeks ponašanja u okviru kojeg bi se ti zahtjevi utvrdili. Zabrinuti smo i zbog funkcionalnosti upravljačke strukture Akta o digitalnim uslugama, koja je ključna za njezin uspjeh. Potrebno je poduzeti dodatne napore kako bi se iskoristile sinergije s postojećim institucijama (primjerice, Skupinom europskih regulatora za audiovizualne medijske usluge, ERGA) i mogućnosti za suradnju s njima. S time u vezi potrebno je osigurati nastavak postojećih i dokazanih mehanizama suradnje, kao što je Memorandum o razumijevanju koji su usvojili članovi ERGA-e. U tom je općem kontekstu također važno osigurati očuvanje nadležnosti država članica u tom području.

Naposljetku, Njemačka se zalaže za to da se neprofitni obrazovni i istraživački repozitoriji ne obuhvate definicijom „internetske platforme” jer takvi repozitoriji ne predstavljaju rizike koji se nastoje ukloniti Aktom o digitalnim uslugama.

Vjerujemo da će se navedeni aspekti ozbiljno i pozorno razmotriti i uključiti u razmatranja tijekom predstojećih pregovora s Europskim parlamentom.

IZJAVA POLJSKE

Izjava Poljske o Aktu o digitalnim uslugama

Poljska podupire kompromisni tekst predsjedništva za Uredbu o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ kako bi se postigao opći pristup na sastanku Vijeća COMPET 25. studenoga 2021.

No, ističemo da su potrebna poboljšanja kako bi se osiguralo da se Nacrtom uredbe o Aktu o digitalnim uslugama u potpunosti osnažuje potrošače u EU-u i zajamči djelotvorno izvršavanje odredaba Akta o digitalnim uslugama.

Trebalo bi jasno navesti da se Aktom o digitalnim uslugama na pravilan način uravnotežuju potreba za brzim uklanjanjem nezakonitog sadržaja s interneta i zaštita slobode izražavanja i informacija. Akt o digitalnim uslugama trebao bi sadržavati jasne odredbe o nadležnosti nad tim platformama kako bi sve mjere izvršavanja koje upotrebljavamo bile djelotvorne i dostatne.

Mehanizam za izvršavanje Akta o digitalnim uslugama koji se temelji na načelu zemlje podrijetla, što je temeljno načelo unutarnjeg tržišta s neosporivim koristima u pogledu prilika za rast manjih pružatelja posredničkih usluga u EU-u, trebao bi uzeti u obzir odgovarajuću uključenost države članice u kojoj se nalaze primatelji usluge. Koordinator za digitalne usluge u državi pružanja usluga može biti izvor neprocjenjivog znanja o nacionalnom pravu i lokalnim okolnostima države članice.

Osim toga, vrlo velike internetske platforme i vrlo velike internetske tražilice trebale bi biti primjereno zastupljene u EU-u te bi trebale uspostaviti prikladne kanale za dvosmjernu komunikaciju, posebno s nadležnim tijelima iz svih država članica. Akt o digitalnim uslugama trebao bi sadržavati obvezu za pružatelje usluga da potvrde primitak korespondencije putem kontaktne točke.

Naposljetku, tekst Akta o digitalnim uslugama trebao bi sadržavati odredbe kojima se razjašnjava da se Aktom o digitalnim uslugama ne dovodi u pitanje pravo primatelja, pojedinaca ili subjekata da se žale na odluku pred sudom ili upravnim tijelom zemlje u kojoj imaju poslovni nastan, stalno boravište ili u kojoj su rezidenti, u skladu s primjenjivim pravom u toj zemlji.

Uvjereni smo da će navedena konstruktivna i razumna poboljšanja pomoći u postizanju zadovoljavajućega kompromisa u predstojećim međuinstitucijskim pregovorima.

ZAJEDNIČKA IZJAVA ITALIJE I ŠPANJOLSKE

ZAJEDNIČKA IZJAVA O AKTU O DIGITALNIM USLUGAMA

Italija i Španjolska podupiru kompromisni tekst predsjedništva kako bi se postigao opći pristup na sastanku Vijeća COMPET 25. studenoga 2021.

Međutim, snažno naglašavamo potrebu za poboljšanjima kako se Akt o digitalnim uslugama ne bi razvodnio u pregovorima tijekom daljnjeg postupka.

Na primjer, smatramo da će se obveze sljedivosti, kako su predviđene za internetska tržišta u članku 24.a, proširiti kako bi se osiguralo da i ono što je nezakonito izvan interneta bude nezakonito i na internetu.

Te su obveze nužne za presretanje nepoštenih poduzeća i zaustavljanje širenja nezakonitog sadržaja i proizvoda putem različitih digitalnih usluga i raznih posredničkih pružatelja usluga, čime se doprinosi stvaranju sigurnog, transparentnog i pouzdanog digitalnog okružja.

Stoga podupiremo proširenje područja primjene članka 24.a na pružatelje usluga smještaja informacija na poslužitelju, internetsko udomljavanje, mreže za isporuku sadržaja, registre registrare naziva domena, usluge plaćanja i oglašavanja.

Uvjereni smo da će se takav zahtjev uzeti u obzir na odgovarajući i ozbiljan način tijekom budućih pregovora.

IZJAVA MAĐARSKE

Izjava Mađarske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ

Mađarska pridaje veliku važnost zaštiti slobode izražavanja i slobode govora građana i građanki EU-a. Stoga smo predani tome da se Uredba o Aktu o digitalnim uslugama izradi na najdjelotvorniji mogući način.

Platforme moraju korisnicima omogućiti djelotvornu pravu zaštitu kada odluče ukloniti svoj sadržaj ili profil. U tom pogledu smatramo da je iznimno važno da se Aktom o digitalnim uslugama ne dovodi u pitanje pravo korisnika na pokretanje postupka protiv odluke internetske platforme pred sudom zemlje u kojoj imaju poslovni nastan, u skladu s nacionalnim pravom te zemlje. Ključno je da se u Uredbi zadrže odredbe koje omogućavaju nacionalnim tijelima da od platformi zatraže zahtijevaju ponovnu objavu zakonitog sadržaja koji je uklonjen.

Načelo zemlje podrijetla osnovno je pravilo na jedinstvenom tržištu čija je prednost osiguravanje predvidivog regulatornog okruženja za manje europske pružatelje posredničkih usluga. No, kada je riječ o građanima i građankama EU-a, postoje asimetrije u pogledu prava između pružatelja internetskih platformi i njihovih korisnika. Nadalje, javna tijela nemaju potrebne alate za potpunu zaštitu korisnika od zlouporabe. Taj problem dodatno pogoršava činjenica da postoji sve veći broj usluga i platformi, bez zakonitog poslovnog nastana u EU-u, koje su usmjerene na građane i građanke EU-a.

Iako načelo zemlje podrijetla zadržavamo kao opće pravilo na razini EU-a, ne smijemo zaboraviti zaštititi legitimne interese naših potrošača.

Kako bismo osnažili potrošače u EU-u i osigurali djelotvornu provedbu odredaba Akta o digitalnim uslugama, vrijedi razmotriti mogućnost aktivnijeg uključivanja regulatora zemalja odredišta u nadzor vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica. U mnogim slučajevima za pravilno razumijevanje slučajeva prakse moderiranja sadržaja i postupanje s njima, potrebno je duboko razumijevanje posebnosti nacionalnog prava i sociokulturnog konteksta.

Mađarska stoga poziva na ambiciozniji pristup kako bi se zajamčila najviša razina zaštite prava potrošača. Kako bi se ostvarili ti ciljevi potrebna su rješenja prilagođena tom promjenjivom ekosustavu gospodarstva koje se temelji na platformama, što podrazumijeva temeljitu procjenu naših ključnih načela.

IZJAVA FINSKE

Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ

Finska podupire kompromisni tekst predsjedništva kako bi se postigao opći pristup na sastanku Vijeća COMPET 25. studenoga 2021.

Iako podupire kompromisni tekst predsjedništva, u pogledu predloženih odredaba o sankcijama, Finska smatra da je tijekom trijaloga važno osigurati fleksibilnost u tekstu kako bi države članice mogle odrediti najveće moguće novčane kazne u svojem nacionalnom zakonodavstvu u odnosu na različite obveze Akta o digitalnim uslugama.

Osim toga, države članice trebale bi imati dovoljno manevarskog prostora u pogledu uvođenja upravnih novčanih kazni za javna tijela u posebnim slučajevima u kojima su javna tijela možda zakonski obvezana da na nacionalnoj razini te na neprofitnoj osnovi pružaju uslugu koja se može definirati kao posrednička usluga.

IZJAVA LUKSEMBURGA

Izjava Luksemburga o Aktu o digitalnim uslugama i Aktu o digitalnim tržištima

Cilj je prijedloga akta o digitalnim uslugama i prijedloga akta o digitalnim tržištima stvoriti potpuno funkcionalno unutarnje tržište za profesionalne korisnike i potrošače, i to uspostavom usklađenog pravnog okvira kojim bi internetsko okruženje postalo sigurnije te se osiguralo pošteno tržišno natjecanje u cijeloj Europskoj uniji.

Luksemburg snažno podupire cilj uvođenja jasnog i dosljednog okvira za rješavanje trenutačne pravne rascjepkanosti koja proizlazi iz različitih nacionalnih zakonodavstava u područjima obuhvaćenima Aktom o digitalnim uslugama i Aktom o digitalnim tržištima. Stoga može poduprijeti kompromisni paket o kojem se pregovaralo u Vijeću i koji je predložilo slovensko predsjedništvo, a koji sadržava sve elemente potrebne za postizanje kvalitetnog dogovora s Europskim parlamentom.

U nastavku pregovora Luksemburg će pažljivo paziti na to da se u tekstovima očuvaju ili čak ojačaju koristi od maksimalne usklađenosti, prema potrebi popraćene uzajamnim priznavanjem, te da se ne uvode nova odstupanja, prekomjerna regulacija ili drugi oblici fleksibilnosti za nacionalne zakonodavce ili nacionalna tijela. Ustrajat ćemo i na održavanju razine ambicije prijedlogâ Europske komisije o uvjetima za sigurno internetsko okruženje te pravedan i konkurentan pristup tržištu.

Akt o digitalnim uslugama

Europski pristup ključan je za stvaranje visoke razine sigurnosti na internetu. Luksemburg je privržen načelima utvrđenima u Direktivi o elektroničkoj trgovini, posebice načelu zemlje podrijetla, što je ključan element za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, kojim se osigurava da se poduzeća ne moraju prilagoditi zakonodavstvima 27 različitih država članica. To bi inače bila nemoguća zadaća za mala poduzeća i znatan čimbenik odvrćanja od prekogranične prodaje. Općim pristupom koji je predložilo slovensko predsjedništvo poštuje se taj pristup i treba ga zadržati.

Jednako tome, kad je riječ o *izvršavanju*, Luksemburg ustraje na dosljednosti i ujednačenosti u primjeni pravila kako bi se zajamčila pravna sigurnost za sve uključene aktere. Usklađivanje je ključno ne samo za sama materijalna pravila nego i za njihovo tumačenje i primjenu. Digitalne usluge po svojoj su prirodi prekogranične. Stoga bi bilo kontraproduktivno da u određenom predmetu 27 tijela istodobno bude zaduženo za provedbu pravila Akta o digitalnim uslugama. Luksemburg pozdravlja činjenicu da je, u pravilu, zemlja u kojoj posrednik ima poslovni nastan i dalje odgovorna za provedbu usklađenih pravila Akta o digitalnim uslugama, osobito zahvaljujući tješnjoj suradnji s drugim državama članicama i Komisijom, izuzev u slučaju vrlo velikih aktera.

Zbog njihove paneuropske prirode Luksemburg pozdravlja isključive ovlasti dodijeljene Europskoj komisiji u vezi sa sustavnim prekograničnim pitanjima povezanim s vrlo velikim internetskim platformama, kako je predloženo u kompromisnom tekstu slovenskog predsjedništva. Tim se rješenjem zadržava logika ujednačene primjene na isti način kao i mehanizam *izvršavanja* koji se temelji na zemlji poslovnog nastana. Taj sustav odražava i pristup primijenjen u okviru Akta o digitalnim tržištima, prema kojem Komisija ima isključive provedbene ovlasti u odnosu na velike digitalne „nadzornike pristupa”.

Naposljetku, Luksemburg snažno podupire horizontalnu prirodu Akta o digitalnim uslugama, koji se primjenjuje na sve vrste posrednika i na sve vrste nezakonitog sadržaja, osim ako na razini EU-a postoje specifičnija pravila. Upozoravamo na iskušenje da se Akt o digitalnim uslugama preoptereti nastojanjem da se riješe svi problemi povezani s digitalnim uslugama, s obzirom na to da brojne sektorske inicijative već postoje ili je u tijeku njihova izrada¹. Akt o digitalnim uslugama ne postoji u pravnom vakuumu te se mnogi europski zakonodavni akti, od kojih su neki nedavno doneseni, primjenjuju i na internetske posrednike. Luksemburg će se i dalje zalagati protiv toga da se u Akt o digitalnim uslugama unose rasprave iz drugih područja politika, kako bi se time očuvala praktična pravila i u najvećoj mogućoj mjeri povećali izgledi za rano donošenje od strane zakonodavaca.

¹ Između ostalog, Uredba o terorističkim sadržajima na internetu, Direktiva o autorskim pravima, Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama ili Prijedlog uredbe o općoj sigurnosti proizvoda.

Akt o digitalnim tržištima

Luksemburg u potpunosti podupire ciljeve Akta o digitalnim tržištima u pogledu stvaranja pravednih tržišta zabranom nepoštenog ponašanja dominantnih digitalnih platformi. Male i srednje platforme trebale bi biti u mogućnosti konkurirati velikim „nadzornicima pristupa” kako bi svoje usluge prekogranično nudile i u potpunosti iskoristile prednosti unutarnjeg tržišta. To će zbog veće ponude i boljih uvjeta najviše koristiti europskim potrošačima.

Općim pristupom koji je pripremilo slovensko predsjedništvo zadržavaju se ti ciljevi uz poštovanje cilja usklađivanja, osobito pojašnjavanjem i ograničavanjem manevarskog prostora država članica za donošenje zakonodavstva na nacionalnoj razini. Samo je zajedničkim europskim pristupom moguće riješiti pitanje moći nadzornikâ pristupa na jedinstvenom tržištu. Luksemburg će posvetiti posebnu pozornost tome da se ti ciljevi ne razvodnjavaju, osobito ne horizontalne odredbe kojima se pojašnjava da Akt o digitalnim tržištima ima prednost pred nacionalnim pravom (vidjeti članak 1. stavak 5.).
